

Vård och omsorg
Eva Estling

Nationell samverkansgrupp för patientsäkerhet – ledamöter och uppdrag

Som en del i etableringen av en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning bildas en nationell samverkansgrupp för patientsäkerhet. Samverkansgruppen leder och samordnar det nationellt gemensamma arbetet inom området.

Säker hälso- och sjukvård kräver att vården är patientfokuserad, kunskapsbaserad och organiserad för att skapa förutsättningar för en säker vård. Vårdens alla nivåer måste engageras i ett systematiskt arbete för att bygga långsiktiga strukturer samt stödja processerna för bättre och säkrare resultat. Ett sådant arbete tar tid och kräver kunskap samt långsiktigt engagemang på alla nivåer.

Samverkansgruppens ledamöter

Samverkansgruppen ska bestå av åtta ledamöter, sex från huvudmännen och två från SKL. Alla sex sjukvårdsregionerna skall vara representerade. Ledamöterna kommer därmed att representera både sitt eget och andra landsting/regioner. Ledamöterna i samverkansgruppen bör ha sakkunskap och/eller ansvarig övergripande roll för patientsäkerhetsarbetet inom det egna landstinget eller regionen och kunna avsätta viss tid för arbete, utöver sammanträdestid. Bedömningsvis hålls cirka 8 möten per år, plus kortare möten per video eller telefon.

För behovsinventering, förankring och spridning har samverkansgruppen bl. a ett patientsäkerhetsnätverk med kontaktpersoner från samtliga landsting, regioner och län. Samspel behöver ske med SKL:s linjeorganisation samt med aktuella myndigheter, i första hand Socialstyrelsen.

Samverkansgruppens uppdrag

Centralt i gruppens uppdrag är att samspela med övriga grupperingar, programområden samt övriga samverkansgrupper, inom den sammanhållna strukturen för kunskapsstyrning samt att utarbeta en års- och verksamhetsplan för området. Samverkan sker särskilt med samverkansgruppen för uppföljning och analys, i de delar som berör uppföljning av patientsäkerheten.

Samverkansgruppens sakområde och uppdrag beskrivs översiktligt nedan, men kommer att behöva preciseras, i en kommande verksamhetsplanering för 2018. För 2017 har SKL, som företrädare för landsting och regioner, ingått en överenskommelse med staten kring kroniska sjukdomar m.m. där en del är kopplad till det nationellt gemensamma inom patientsäkerhetsarbetet.

Inom ramen för samverkansgruppens uppdrag ligger till exempel att;

- Sammanställa lägesrapporter och genomföra analyser av patientsäkerhetsläget och utvecklingen över tid
- Stödja ledning- och styrning för patientsäkerhet genom t ex nationellt ramverk för patientsäkerhet
- Stödja utveckling, drift och förvaltning av ett antal evidensbaserade åtgärds paket som rör patientsäkerhet
- Tillsammans med samverkansgruppen för uppföljning och analys stödja utveckling, drift och förvaltning av uppföljningssystem kopplat till patientsäkerhet t ex punktprevalensmätningar, överbeläggningsuppföljning, infektionsverktyget osv

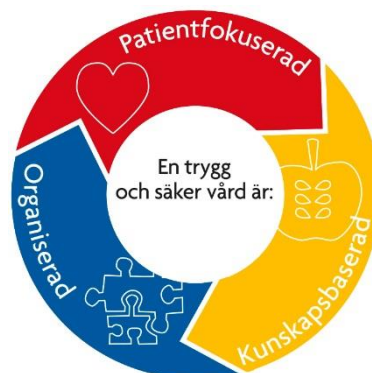
Vid behov kan samverkansgruppen till sin hjälp utse ytterligare expert-, projekt-, eller referensgrupper. Samverkansgruppen fastställer gruppernas uppdrag och bemanning, enligt upprättad rutin inom kunskapsstyrningsstrukturen.

Samverkansgruppen ska ha ett operativt stöd från en nationell stödfunktion, baserad dels på resurser från SKL, dels på resurser från huvudmännen, efter samma modell som gäller för hela strukturen för kunskapsstyrning. Berörda tjänstemän på SKL bistår samverkansgruppen i olika aktiviteter som rör kunskapsstöd, uppföljning, utveckling och ledarskap inom patientsäkerhetsområdet.

NATIONELLT RAMVERK FÖR PATIENTSÄKERHET

Målet med det nationella ramverket är att det ska vara ett användbart och levande verktyg i arbetet på alla nivåer med att öka patientsäkerheten. Ramverket innehåller tre viktiga perspektiv. Dessa är att hälso- och sjukvården är:

- **Patientfokuserad** (t.ex. Att skapa förutsättningar för att patienter och närståendes erfarenheter och synpunkter systematiskt sammanställs och tas tillvara i förbättringsarbeten.)
- **Kunskapsbaserad** (t.ex. En systematisk uppföljning och utvärdering av patientsäkerhetsarbetet.)
- **Organiserad** (t.ex. Att utarbeta och kommunicera övergripande mål, strategier och värderingar som stödjer ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.)

KUNSKAPSSTYRNING – PATIENTSÄKERHET

Kunskapsstöd	Stöd till uppföljning	Stöd till utveckling	Stöd till ledarskap
Nio evidens-baserade åtgärds paket Handböcker för Risk & Händelseanalys, Patientsäkerhetskultur, Markörbaserad journalgranskning	<i>PPM-VRI</i> <i>PPM-BHK</i> <i>PPM-Trycksår</i> <i>Markörbaserad journalgranskning</i> Infektionsverktyget Patientsäkerhetskulturmätning <i>Överbeläggningar</i> <i>Rutinkollen</i> NITHA- IT-stöd för händelseanalyser	Analys och rapporter; t.ex: Framgångsfaktorer –VRI, trycksår och överbeläggningar På väg mot en säker vård – Patientsäkerhets-satsningen 2011-2014 Infektionsverktyget – Vägledning för att förebygga Rapporter - överbeläggningar Stöd för ökad patientmedverkan	T ex: Patientsäkerhetsberättelser, feedback från SKL år 2012, 2013, 2015 och 2016 Nationellt Ramverk för patientsäkerhet Patientsäkerhet och arbetsmiljö – en vägledning för hög patientsäkerhet och god arbetsmiljö

Nätverk:

Kontaktpersoner utsedda av högsta ledningen i respektive landsting/region. Sedan januari 2015 har vi också en kommunal representant per län. Merparten av landsting/regioner har en central patientsäkerhetsenhet eller motsvarande. SKL träffar kontaktpersonerna 4 ggr per år. Bland hälso- och sjukvårdsdirektörerna finns lilla HSD för patientsäkerhetsfrågor. Patientnämnderna träffas två gånger per år med patientnämndernas chefsgrupp.